

**ВЕЋУ ЦЕНТРА ЗА ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНЕ СТУДИЈЕ и
СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ**
Београд, Косанчићев венац 29

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ РАДА:

„МАЛИ РАТОВИ – вишемедијска амбијентална инсталација”

кандидаткиње

Јоване СТОЈАНОВИЋ

на Групи за вишемедијску уметност Интердисциплинарних
последипломских студија Универзитета уметности у Београду

1. Извештај Комисије

На основу уметничког рада из области вишемедијске уметности,
приказаног јавно на интернету, на страници:

<http://maliratovi.jovanastojanovic.com>

као и писаног образложења рада, Комисија за оцену и одбрану
докторског уметничког рада Јоване Стојановић, у саставу:

- **Мр Чедомир Васић**, редовни професор ФЛУ, коментор рада;
- **Мр Мрђан Бајић**, редовни професор ФЛУ;
- **Мр Растко Ћирић**, редовни професор ФПУ;
- **Др Иван Правдић**, ванредни професор Академије уметности УНС; и,
- **Др Радивоје Динуловић**, редовни професор ФТН, ментор рада;

донела је на састанку одржаном 1. фебруара 2016. године следећи
закључак:

Кандидаткиња Јована Стојановић је својим реализованим уметничким
делом и писаним образложењем дела предатим 22. октобра 2015.
године, испунила услове потребне за приступање одбрани докторског
уметничког рада под насловом „МАЛИ РАТОВИ – вишемедијска
амбијентална инсталација", из области вишемедијске уметности.

2. Биографија кандидаткиње

Јована Стојановић је рођена у Београду 1978. године. Дипломирала је
2000. на катедри за сликарство Академије уметности у Новом Саду.
Завршила је магистарске студије на катедри за цртеж на истој школи
2007. године. Школске 2008-2009 уписала се на студијски програм
Вишемедијска уметност докторских уметничких студија

Интердисциплинарних студија Универзитета уметности у Београду. Самостално је излагала пет пута у Београду и Новом Саду, а групно на десетак ликовних манифестација у домаћим и страним галеријама (Београд, Нови Сад, Вршац, Беч). Њени самостални наступи били су запажени по новом приступу предмету, простору и елементу игре који уноси у своје радове.

Кандидаткиња Јована Стојановић је положила све испите и испунила све наставне обавезе прописане студијским програмом докторских уметничких студија на Групи за вишемедијску уметност Интердисциплинарних студија Универзитета уметности у Београду и тиме стекла право да предложи тему уметничког докторског рада. Веће Центра за интердисциплинарне студије и Сенат Универзитета уметности одобрило је кандидаткињи израду докторског уметничког рада под називом „МАЛИ РАТОВИ – вишемедијска амбијентална инсталација“, из области вишемедијске уметности, а на њен захтев именовала мр Чедомира Васића, редовног професора за коментара и др Радивоја Динуловића, редовног професора за ментора овог рада. Ментор је 23. септембра 2015. године поднео извештај о завршеном раду, након чега су Веће и Сенат одобрили јавно извођење рада и именовали Комисију за оцену и одбрану рада у наведеном саставу.

У пријави теме, кандидаткиња је описала пројекат „МАЛИ РАТОВИ – вишемедијска амбијентална инсталација“ као интердисциплинарни докторски уметнички рад утемељен на искуству стеченом кроз низ спроведених експерименталних радионица, а који ће бити презентован у виду финалне изложбе изведене у форми вишемедијске амбијенталне инсталације. Вишемедијски карактер рада био би остварен паралелним уодношавањем визуелне и звучне медијске линије у обе просторије, с тим што се отворености догађања у првој супротставља чврста организација и структура у другој. Током стваралачког процеса, међутим, кандидаткиња је довела у питање све своје полазне претпоставке, па и суштински однос према теми рада, те је из сфере друштвеног, комуникацијског и дијалогског тежиште померено на унутарње, монолошко и интроспекцијско. Конкретно, кандидаткиња се у раду суочила са основним питањем своје личне и стваралачке егзистенције, а то је потреба да разуме болест, и то болест, како сама каже: ”у одређеном контексту – њен утицај (на кандидаткињу)... у оквиру одређене културе, као и начин на који болест постаје значајан део идентитета”.¹

Сходно томе, формат и медијска природа рада, као исход стваралачког процеса, радикално су измењени, па је рад реализован у форми интерактивног вишемедијског рада, доступног на интернету, на адреси наведеној у извештају. Отуд је и поднаслов текстуалног образложења пројекта измењен, у складу са стварном природом изведеног дела.

¹ Сви наводи у извештају потичу из текстуалног образложења докторског уметничког пројекта, који је кандидаткиња Јована Стојановић предала 22.10.2015. под насловом ”Мали ратови – уметнички пројекат у виртуелном простору”.

3. Детаљна анализа докторског уметничког пројекта

У методолошком смислу, кандидаткиња је рад остварила обједињујући два упоредна плана – стваралачки и истраживачки.

Уметнички рад „МАЛИ РАТОВИ – вишемедисјка амбијентална инсталација“ планиран је за извођење, као што је већ наведено, у галеријском простору, али је реализован у форми интернет странице, доступне на адреси: <http://maliratovi.jovanastojanovic.com>. Унутар „аутореференцијалног система“ кандидаткиња је спровела „деконструкцију сопственог идентитета“ и тако, током једногодишњег истраживачког рада дошла до става о уметничком пројекту као „самотераписјком процесу“. Као завршну форму рада она је успоставила аутобиографски исказ који је делимично деконструисала увођењем „вишеструког аутора – ауторку у условно схваћеном току времена тј. у току Истраживања, затим ауторку која закључује истраживање и посматра прву ауторку у трећем лицу, и свих других који на неки начин утичу или учествују у личности ауторке, било у тренутку писања, било на основу ранијих записа који понекад иду неколико деценија у прошлост. Једна од ауторки која учествује у раду је и идентитет који ауторку представља на интернету“.

Теоријски део рада обухватио је анализу односа психосоматских поремећаја, дигиталне потрошачке културе и порозности идентитета. Различити идеолошки концепти званичне медицине као науке и алтернативних принципа лечења у раду су разматрани упоредо са феноменима који припадају домену уметности и културе, са задатком да успоставе елементарни оквир за разумевање рада.

У писаном образложењу рада кандидаткиња је детаљно приказала, у пет главних поглавља, на укупно 158 страница текста, свој истраживачки и уметнички поступак, као и опис припреме и реализације рада.

Након што је приказала садржај рада, апстракт на српском и енглеском језику, у поглављу под називом Увод (Зашто „Мали ратови“, стр. 7-8) кандидаткиња је приказала тему, циљ и основне поставке рада. Затим је, у поглављу под насловом Поетички и теоретски оквир (стр. 9-69) она исцрпно, кроз 15 глава, приказала резултате свог теоријског и уметничког истраживања, посебну пажњу поклањајући оквиру свог рада који чине релевантне савремене уметничке праксе.

У следећем поглављу, под насловом Методолошка разматрања (стр. 70-78) она се осврнула на процес настанка и развоја рада, са тежиштем на промени формата и медија извођења, као и методе примењене у истраживању.

У наредном поглављу под називом „Анализа финалног рада“ кандидаткиња је у 15 глава (стр. 89-127) изнела исцрпан приказ свог реализованог уметничког дела.

Овде је она, најпре, разјаснила разлоге и начине транспозиције вишемедијске инсталације из реалног простор-времена галеријске поставке у виртуелни хронотоп интернет мреже, образлажући овај поступак жељом да на најтачнији начин изрази суштинску природу, циљеве и идеје свог уметничког пројекта, стављајући посебан нагласак на интерактивност као важан, а можда и нужан аспект перцепције рада. Истовремено, она је оставила и могућност евентуалне реализације дела у галеријском простору.

Свој рад је кандидаткиња квалификовала као "делимично интерактиван", будући да поставља границе понашања посматрача, односно, учесника, детаљно објашњавајући форме, начине и оквире комуникације које рад нуди. Сама структура рада је изузетно сложена и има фрагментарну природу, што, наравно, кључно одређује формалну, као и медијску природу рада. У начелу, рад можемо посматрати као 12 табли, односно, као 12 интернет страница, које симболично репрезентују 12 сати током дана, а, истовремено, и 12 месеци у години – реално време у коме је кандидаткиња спровела своје истраживање. Свака табла-страница представља сложено хронолошку и феноменолошку мапу живота кандидаткиње у једном конкретном, одређеном календарском месецу. Кандидаткиња у свом писаном образложењу даје исцрпан приказ рада, са низом јасних и богатих илустрација и прилога, као и детаљним описом начина коришћења интернет странице.

У поглављу насловљеном као Закључак (стр. 128-129) кандидаткиња је изнела синтезу својих мотива, ставова и поступака на којима је рад засновала, развила и извела. Она наводи да су "Мали ратови" заправо "мала прича" – "микронаратив настао као резултат самотераписког процеса", те да је рад реализован сложеним поступком упоредног вођења различитих методолошких приступа којима је успостављено "јединство скупа изјава и објеката који отворено и директно говоре о једном телу/идентитету и начинима на које оно постоји кроз своје конфликте".

Затим је кандидаткиња приложила (на стр. 130-150) сликовне прилоге који представљају странице преузете са њене интернет презентације.

Писани рад је формално закључен списком литературе коју је кандидаткиња у раду користила (стр. 151-157), који садржи укупно 39 библиографских и 29 вебографских јединица, 3 референтна музичка и 3 референтна филмска дела, као и кратком радном биографијом кандидаткиње (стр. 158).

4. Оцена остварених резултата

Комисија констатује да докторски рад „МАЛИ РАТОВИ“ кандидаткиње Јоване Стојановић представља сложено, слојевито и аутентично уметничко дело. Она је у свом раду отворила и применила стваралачки поступак који није нудио извесност, нити у погледу исхода – професионалних, уметничких и личних – а ни у погледу коначне форме и квалитета самог дела. Такође, кандидаткиња је донела одлуку да у процесу рада преиспита све своје полазне претпоставке, и та се одлука показала далекосежном.

Комисија сматра да је приступ Јоване Стојановић, не тако чест у уметничкој, а посебно редак (па по томе и драгоцен) у академској пракси, њој самој, али и свим учесницима у процесу донео низ изазова теоријске, стваралачке и формалне природе. Кандидаткиња се у раду суочила са темељним питањима властите егзистенције, идентитета, личности и тела, отварајући за њу најдраматичнију од свих расположивих тема. Комисија посебно жели да истакне храброст са којом је кандидаткиња своја најдубља осећања најпре транспоновала у стваралачки процес, а потом излажући јавности у крајњем смислу те речи – постављајући своју свима доступну страницу на интернету.

Промену простора реализације рада комисија у том контексту процењује као оправдану и сврсисходну, и налази да је та промена спроведена у интересу вредности рада, доследно и прецизно. Нови простор, имајући у виду све консеквенце просторног одређења, подразумевао је и успостављање новог семантичког, па тиме и медијског и формалног поља. Избор и употребу медијских линија, као и начин на који су ове линије повезане у сасвим јасну, конзистентну и функционалну целину, комисија оцењује као веома успешне.

Писано образложење рада је формирано као зрео, јасан и богат исказ, којим кандидаткиња исцрпно објашњава свој поступак, почевши од мотива за избор теме, успостављања теоријских и поетичких основа, преко свих питања са којима се у раду суочавала, до коначних одлука које је у стваралачком процесу доносила.

Писано образложење је ислустровано и опремљено на веома квалитетан начин, а праћено је исцрпним прегледима литературе, извора са интернета, као и референтних уметничких дела.

5. Закључак Комисије

Комисија са задовољством закључује да је кандидаткиња Јована Стојановић остварила снажно, целовито и аутентично уметничко дело, повезујући различите медије, средства, значења, форме и уметничка средства у сложену ауторску структуру. Комисија закључује да дело Јоване Стојановић представља допринос савременим уметничким праксама у нашој средини, да задовољава све захтеве уметничког докторског рада и да је кандидаткиња испунила циљеве наведене у пријави свог рада, иако у измењеном формалном и медијском оквиру.

На основу свих наведених ставова, Комисија сматра да је кандидаткиња Јована Стојановић испунила услове за приступање одбрани свог уметничког докторског рада под називом „МАЛИ РАТОВИ – вишемедисјка амбијентална инсталација“. Молимо Веће Центра за интердисциплинарне студије и Сенат Универзитета уметности у Београду да овај извештај усвоје и одреде термин јавне одбране овог уметничког докторског рада.

У Београду,
3. фебруара 2016. године

Комисија за оцену и одбрану докторског
уметничког рада кандидаткиње Јоване Стојановић

Мр Чедомир Васић,
редовни професор;

Мр Мрђан Бајић,
редовни професор;

Мр Растко Ћирић,
редовни професор;

Др Иван Правдић,
ванредни професор;

Др Радивоје Динуловић,
редовни професор